

**Sakskart til møte i
Fylkesutvalg 09.05.2016**

—

Møtested	Schweigaardsgt. 4
Møtested	Fylkestingssalen
Møtedato	09.05.2016
Tid	13:45

Saksliste

Saksnr	Tittel
	Politiske saker
78/16	Studietur: Hovedutvalg kultur, frivillighet og folkehelse - 2016

Politiske saker

Politiske saker

Dato: 11.04.2016
Arkivref: 2016/5417-1

Saksnr	Utvalg	Møtedato
26/16	Hovedutvalg for kultur, frivillighet og folkehelse	26.04.2016
59/16	Fylkesutvalg	02.05.2016
78/16	Fylkesutvalg	09.05.2016

Studietur: Hovedutvalg kultur, frivillighet og folkehelse - 2016

Innstilling

1. *Fylkesutvalget gir sin tilslutning til at hovedutvalg for kultur, frivillighet og folkehelse reiser på studietur i tråd alternativbeskrevet i saken.*
2. *Fylkesutvalget gir fylkesrådmannen fullmakt til å utarbeide et endelig program i samsvar med skisserte kostnadsrammer.*
3. *Studieturen arrangeres 24.-26. august 2016, og vil ha en varighet på 3 dager.*

Saksprotokoll i Hovedutvalg for kultur, frivillighet og folkehelse - 26.04.2016

Utvalgets behandling:

Partiene H, Ap og FrP foreslo alternativ 3 i innstillingens punkt 1.

Votering:

Fylkesrådmannens innstilling inkludert alternativ 3 i punkt 1 ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for kultur, frivillighet og folkehelses innstilling:

1. *Fylkesutvalget gir sin tilslutning til at hovedutvalg for kultur, frivillighet og folkehelse reiser på studietur i tråd alternativ 3, Svalbard, beskrevet i saken.*
2. *Fylkesutvalget gir fylkesrådmannen fullmakt til å utarbeide et endelig program i samsvar med skisserte kostnadsrammer.*
3. *Studieturen arrangeres 24.-26. august 2016, og vil ha en varighet på 3 dager.*

Saksprotokoll i Fylkesutvalg - 02.05.2016

Innstilling fra hovedutvalg for kultur, frivillighet og folkehelse:

1. Fylkesutvalget gir sin tilslutning til at hovedutvalg for kultur, frivillighet og folkehelse reiser på studietur i tråd med alternativ 3 beskrevet i saken.
2. Fylkesutvalget gir fylkesrådmannen fullmakt til å utarbeide et endelig program i samsvar med skisserte kostnadsrammer.
3. Studieturen arrangeres 24.-26. august 2016, og vil ha en varighet på 3 dager.

Utvalgets behandling:

Møteleder Anette Solli (H) fremmet følgende forslag:

Saken sendes tilbake til hovedutvalget. Det bes om en konkretisering av programmet eller eventuelle alternativer.

Votering:

Sollis (H) forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken sendes tilbake til hovedutvalget. Det bes om en konkretisering av programmet eller eventuelle alternativer.

Saksutredning

Fylkesrådmannen viser til henvendelse fra leder av hovedutvalg for kultur, frivillighet og folkehelse om utredning av aktuelle alternativer for studietur for hovedutvalgets medlemmer 24.-26. august 2016.

Nedenfor er det skissert tre ulike forslag til politisk vurdering. Hovedformålet med studieturen er å studere ulike modeller for utvikling innen politikkområdene; kultur, idrett, friluftsliv, kulturminne, folkehelse og frivillighet.

Forslag 1: København - Århus	
Formål	<ul style="list-style-type: none"> • Besøke to innovative regioner og storbyer innen kulturfeltet, hvor Århus skal være europeisk kulturhovedstad 2017.
Innhold og organisering	<ul style="list-style-type: none"> • Idrettsfonden Danmark og innovative idrettsanlegg i København som Street Mekka et Idretts- og kulturhus for ungdom i ombygde verkstedlokaler. • Urbant og kystbasert friluftsliv i og rundt København • Louisiana kunstmuseum i Humlebæk • Prosjekt Museion og Realdania analysen ”Værdien af bygningsarv i København • Regionale kulturfyrtårn som; Århus kunstmuseum, Dokk 1 (Hovedbiblioteket) og Musikhuset Aarhus • Historie og friluftsliv med den gamle Hærvej, en populær vandre- og sykkelrute, pilgrimsrute samt Gudenåen med kano- og kajakturer.
Transporttid	<ul style="list-style-type: none"> • Oslo - København 1 time

	<ul style="list-style-type: none"> • København – Århus 2 t og 40 min (tog) • Århus – Oslo 1 time 																								
Økonomi	<p>Budsjettoverslag</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Per person</th> <th>Totalt for 15 personer</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Direktefly Oslo – København</td> <td>800</td> <td>12000</td> </tr> <tr> <td>Direktefly Århus – Oslo</td> <td>800</td> <td>12000</td> </tr> <tr> <td>Diverse reiseutgifter og tapt arbeidsfortjeneste</td> <td>2500</td> <td>60000</td> </tr> <tr> <td>Mat og drikke 3 dager</td> <td>2500</td> <td>37500</td> </tr> <tr> <td>Hotell 2 netter</td> <td>2800</td> <td>42000</td> </tr> <tr> <td>Togbilletter og leie av buss</td> <td>1000</td> <td>15000</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>10400</td> <td>156000</td> </tr> </tbody> </table>		Per person	Totalt for 15 personer	Direktefly Oslo – København	800	12000	Direktefly Århus – Oslo	800	12000	Diverse reiseutgifter og tapt arbeidsfortjeneste	2500	60000	Mat og drikke 3 dager	2500	37500	Hotell 2 netter	2800	42000	Togbilletter og leie av buss	1000	15000	Totalt	10400	156000
	Per person	Totalt for 15 personer																							
Direktefly Oslo – København	800	12000																							
Direktefly Århus – Oslo	800	12000																							
Diverse reiseutgifter og tapt arbeidsfortjeneste	2500	60000																							
Mat og drikke 3 dager	2500	37500																							
Hotell 2 netter	2800	42000																							
Togbilletter og leie av buss	1000	15000																							
Totalt	10400	156000																							

Kommentarer: Alternativet København – Århus vil ha sin styrke rundt inspirasjon og kunnskap innen visuell kunst med Louisiana kunstmuseum og det nye kunstmuseet i Århus som hovedattraksjoner, men vil også gi inspirasjon og innblikk knyttet til hovedutvalgets øvrige politikkområder.

Forslag 2: København – Malmö														
Formål	<ul style="list-style-type: none"> • Besøke relevante regioner og storbyer vise til stor innovasjon innen hele kulturfeltet. 													
Innhold og organisering	<ul style="list-style-type: none"> • Idrettsfonden Danmark og innovative idrettsanlegg i København som «Street Mekka» et Idretts- og kulturhus for ungdom i ombygde verkstedlokaler • Eksempler på urbant og kystbasert friluftsliv i og rundt København • Prosjekt Museion og Realdania analysen "Værdien af bygningsarv (København) • Louisiana kunstmuseum i Humlebæk • Malmö Arena Malmö's storstue og treningshall åpnet 2010 • Malmö Arena et idrettsområde med skole og idrettsanlegg med bl.a. "Bunkeflomodellen" et prosjekt i samarbeid mellom skole, idrett og forskning hvor man ser på sammenhengen mellom motorikk og skoleprestasjon og konsentrasjon • Arbeidet ved CKI og utfordringene i kulturlivet i Øresundsregionen • Implementeringen av kulturstrategien i Malmö • Besøk på Moriska Paviljongen og samarbeid mellom ulike miljøer og subkulturer i Malmö. • Det regionale teaters praksis med å møte det regionale oppdrag, og samtidig være lokalt og publikumsorientert – (Skånes Dansteater) 													
Økonomi	<p>Budsjettoverslag</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Per person</th> <th>Totalt for 15 personer</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Fly Oslo – København T/R</td> <td>1600</td> <td>24000</td> </tr> <tr> <td>Hotell 2 netter</td> <td>2800</td> <td>42000</td> </tr> <tr> <td>Mat og drikke 3 dager</td> <td>2500</td> <td>37500</td> </tr> </tbody> </table>			Per person	Totalt for 15 personer	Fly Oslo – København T/R	1600	24000	Hotell 2 netter	2800	42000	Mat og drikke 3 dager	2500	37500
	Per person	Totalt for 15 personer												
Fly Oslo – København T/R	1600	24000												
Hotell 2 netter	2800	42000												
Mat og drikke 3 dager	2500	37500												

	Buss og tog 3 dager	1000	15000
	Diverse utgifter og tapt arbeidsfortjeneste	2500	37500
	Totalt	10400	156000

Kommentarer: Alternativet København - Malmø vil gi innblikk i randsoneproblematikk og muligheter knyttet til region og storby, men også ha sin styrke rundt idrett og scenisk kunst, og mangfold og inkludering. Man vil i tillegg spare en del reisetid da Malmø ligger rett ved København.

Forslag 3: Svalbard – Longyearbyen (Flytid 3 timer)																										
Formål	<ul style="list-style-type: none"> Innovasjon og næringsutvikling innen natur, historie og kultur. «Fra gruvesamfunn til turistdestinasjon, kulturby og familiesamfunn». 																									
Innhold	<ul style="list-style-type: none"> Innføring i Svalbard sin historie natur og kultur (Svalbardmuseet, Kulturhuset, Gruve 5, Barentsburg og Arktisk mat) Arrangementsutvikling; (Bluesfestival, Polar Jazz, Solfestuke, Svalbard Skimaraton, Spitsbergen Marathon med 20 nasjoner) Natur og kulturbasert reiselivsutvikling i et rikt og sårbart område Fra fredning til næringsutvikling i tidligere «gruve-kulturminner». Idretten og lokalsamfunnet(Svalbard Turn og DNT Longyearbyen) Svalbard som kunstdestinasjon for kunstnere og besøkende, med to flotte gallerier med kunstnere som Kåre Tveter og Olaf Storø. 																									
Økonomi	<p>Budsjettoverslag, 15 personer</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Per person</th> <th>Kostnader, kr</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Fly Oslo – Longyearbyen</td> <td>1500</td> <td>22500</td> </tr> <tr> <td>Lokal transport 3 dager</td> <td>500</td> <td>7500</td> </tr> <tr> <td>2 netter overnatting</td> <td>2400</td> <td>36000</td> </tr> <tr> <td>Ekskursjoner / inngang 3 dager</td> <td>500</td> <td>7500</td> </tr> <tr> <td>Bespising 3 dager</td> <td>2250</td> <td>33750</td> </tr> <tr> <td>Diverse utgifter / tapt arbeidsfortjeneste</td> <td>2500</td> <td>22500</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>9600</td> <td>144000</td> </tr> </tbody> </table>			Per person	Kostnader, kr	Fly Oslo – Longyearbyen	1500	22500	Lokal transport 3 dager	500	7500	2 netter overnatting	2400	36000	Ekskursjoner / inngang 3 dager	500	7500	Bespising 3 dager	2250	33750	Diverse utgifter / tapt arbeidsfortjeneste	2500	22500	Totalt	9600	144000
	Per person	Kostnader, kr																								
Fly Oslo – Longyearbyen	1500	22500																								
Lokal transport 3 dager	500	7500																								
2 netter overnatting	2400	36000																								
Ekskursjoner / inngang 3 dager	500	7500																								
Bespising 3 dager	2250	33750																								
Diverse utgifter / tapt arbeidsfortjeneste	2500	22500																								
Totalt	9600	144000																								

Kommentarer: Alternativet Svalbard- Longyearbyen vil ha sin styrke i forhold til kulturell næringsutvikling i form av kulturminner, friluftsliv, kunst, musikk og idrettsarrangementer.

Fylkesrådmannens anbefalinger

Basert på vedtatt alternativ for studietur vil fylkesrådmannen utarbeide et detaljert program for studieturen, som legges fram for hovedutvalgets medlemmer i god tid før studieturen.

Oslo, 11.04.2016

Tron Bamrud
fylkesrådmann

Saksbehandler: Rune Winum

Dato: 11.04.2016
Arkivref: 2016/5417-1

Saksnr	Utvalg	Møtedato
26/16	Hovedutvalg for kultur, frivillighet og folkehelse	26.04.2016
59/16	Fylkesutvalg	02.05.2016
	Fylkesutvalg	09.05.2016

Tillegg til sak med utdypning av alternativet Longyearbyen / Svalbard

Om saken

I hovedutvalgsmøtet for kultur, frivillighet og folkehelse den 26.04.16, ble det i sak 26/16 fattet følgende vedtak:

- 1. Fylkesutvalget gir sin tilslutning til at hovedutvalg for kultur, frivillighet og folkehelse reiser på studietur i tråd alternativ 3, Svalbard, beskrevet i saken.*
- 2. Fylkesutvalget gir fylkesrådmannen fullmakt til å utarbeide et endelig program i samsvar med skisserte kostnadsrammer.*
- 3. Studieturen arrangeres 24.-26. august 2016, og vil ha en varighet på 3 dager.*

Da sak 56/16 kom opp i fylkesutvalget den 02.05.16, ble de fattet følgende vedtak:
Saken sendes tilbake til hovedutvalget. Det bes om en konkretisering av programmet eller eventuelle alternativer.

Saksutredning

I saken ble det fremmet 3 alternativer:

- 1) København - Århus – beskrevet med følgende styrker:
Turen vil gi inspirasjon og kunnskap innen visuell kunst med Kunstmuseet Louisiana og det nye kunstmuseet i Århus som hovedattraksjoner, men vil også gi inspirasjon og innblikk knyttet til hovedutvalgets øvrige politikkområder.
- 2) København – Malmø – beskrevet med følgende styrker:
Turen vil gi innblikk i randsoneproblematikk og muligheter knyttet til region og storby, men også ha sin styrke rundt idrett og scenisk kunst, og mangfold og inkludering. Man vil i tillegg spare en del reisetid da Malmø ligger rett ved København.
- 3) Svalbard - Longyearbyen - beskrevet med følgende styrker:
Turen vil gi innsikt i forhold til kulturell næringsutvikling i form av kulturminner, friluftsliv, kunst, musikk og idrettsarrangementer.

Utdypning av Svalbard Longyearbyen:

Svalbardmuseet: (European Museum of The Year 2008)

Fylkeskommunen har en sterk satsning på museene i Akershus. Svalbardmuseet er kåret til European Museum of The Year av Europarådet i 2008. Begrunnelsen for prisen er at museet legger vekt på faktorer som beskytter liv og aktiviteter i arktiske område, de nære forbindelser mellom land og sjø og mellom natur og kultur. Museet er også kåret som vinner av «Travellers Choise 2015 i Tripadvisor».

Relevans: Akershus fylkeskommune er en betydelig støttespiller til museene i Akershus, og Svalbardmuseet tilbyr flotte referanser i forhold til formidling av både naturmangfold, historie og kulturminner. Museet er et interessant referanseprosjekt blant annet til utviklingen av Nordre Øyeren.

Gruvelageret:

Etter flere års arbeid og med støtte både lokalt og nasjonalt kunne «Gruvelageret» åpne i februar 2015. Lokalet representerer hundre års gruvedrift på Svalbard som er synlig i alle detaljer, både i interiør og dekorasjon. Bygget er fredet men er allikevel omgjort til et attraktivt turistmål og serveringssted. På besøket blir man kjent med den lange og krevende reisen det innebærer å utvikle og ivareta en fredet bygning. Lokalet er tematisert med fokus på tidlig kullutvinning og gruvedrift på Svalbard. Bygget har hatt mange funksjoner som lager, butikk og stall.

Relevans: Akershus fylkeskommune er årlig involvert i flere fredningssaker hvor man ønsker å bruke byggene til ulike kulturformål med mulighet for kulturell næringsutvikling i samspill med en fredning. Gruvelageret har lyktes i dette på en utmerket måte.

- Friluftsliv i nærings- og folkehelseperspektiv:

Svalbard har lyktes i å utvikle en rekke natur og friluftslivsbaserte produkter både i form av enkle dagsturer og lengre rundturer ofte basert på kombinasjon med historie og kulturminner. I tillegg arrangeres det årlig 15 toppturer som utgjør et viktig lavterskeltilbud for lokalbefolkningen på Svalbard. Friluftslivet er en svært viktig motivasjon for de som velger å bosette seg på Svalbard, samt for reiselivsutviklingen på Svalbard. Friluftslivet utgjør således en viktig økonomisk bærebjelke på Svalbard i tillegg til å utgjøre et vesentlig trivsels- og folkehelsetilbud. Det lokale idrettslaget Svalbard Turn vil kunne gi et innblikk i satsningen på lokalbefolkningen og det lokale turistkontoret vil gi et innblikk i friluftslivets betydning for reiselivet på Svalbard.

Relevans: I kommende regionale plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er utvikling av friluftslivsområder og friluftslivsprodukter fremmet som viktige satsningsområder, både i næring og destinasjons- og i folkehelseøyemed. Friluftslivet er også et viktig element i utviklingen av Nordre Øyeren hvor man skal se kombinasjonen mellom natur, kultur, historie og kulturminner.

-Idrettslaget Svalbard Turn og betydningen for lokalsamfunnet

Idrettslaget Svalbard Turn tilbyr over 15 ulike idretter til lokalbefolkningen på Svalbard. Idrettslaget vil kunne gi et innblikk i idrettstilbudet til Longyearbyen og hvilken betydning det har for alle aldre i lokalsamfunnet i forhold til fysisk aktivitet, sosial møteplass og identitetsbygger.

Relevans: Akershus består av en rekke små lokalsamfunn hvor grendeidrettslaget er en av klippene i lokalsamfunnet. På et sted som Svalbard med mørketid og isolasjon får dette en ekstra dimensjon.

-Idrett og arrangementsutvikling:

Idrettslaget Svalbard Turn har lyktes i å arrangere to store arrangementer «Svalbard Skimaraton» og «Svalbard Maraton» med deltagere fra 21 nasjoner. Dette gir Svalbardsamfunnet en betydelig omsetning ved å mobilisere en felles dugnadsinnsats mellom idrettslaget, samt det lokale reiselivet og næringslivet på Svalbard.

Relevans: I kommende regionale plan for fysisk aktivitet er utvikling av arrangementer og samspill mellom idrett og næring løftet frem som et satsningsområde.

- Kunst og håndverk:

Svalbard har lenge vært et yndet sted for flere anerkjente kunstnere i Norge. En av de mest kjente kunstnerne er Kåre Tveter som i en årrekke var bosatt og hadde sin produksjon på Romerike i Akershus. Svalbard har satset sterkt på kunst og tilbyr i alt to gallerier, hospitering for kunstnere og et lokalt kunstnerfelleskap for produksjon salg og utstillinger.

Relevans: Her blir man kjent med hvordan en kommune/lokalsamfunn kan tilrettelegge for egne innbyggere, samt bygge opp mindre regionale og lokale gallerier basert på lokal identitet og naturkvaliteter. Fylkeskommunen er, og har vært, engasjert i å støtte tilsvarende gallerier og prosjekter i Akershus.

-Kulturhuset på Svalbard

Svalbard fikk nytt kulturhus i 2010, som har vært en suksess for både lokalsamfunnet og for arrangementsutviklingen på Svalbard. En omvisning på kulturhuset vil kunne gi et innblikk i å drifte et kulturhus og hvilket viktig tilbud dette utgjør for lokalsamfunnet på Svalbard.

Relevans: Akershus fylkeskommune deler årlig ut spillemidler til kulturhus/kulturarenaer i Akershus. Et besøk her vil gi nyttig kunnskap til den politiske saksbehandlingen av disse midlene. Kulturhusets størrelse og funksjonsprogram er relevant for flere mellomstore kulturhus i kommunene i Akershus

-Arrangementsutvikling og kultur på Svalbard

Svalbard arrangerer en rekke konserter og festivaler som trekker mange reisende til Svalbard. Noen av disse er Polar Jazz, Solfestuka og Bluesfestivalen «Dark Season Blues». Arrangementene gjennomføres i nært samarbeid mellom frivillige, lokalstyret og næringslivet/reiselivet på Svalbard.

Relevans: I kulturplanen er festivaler og arrangementer løftet frem som viktige satsningsområder.

Bakgrunnen for alternativet med Svalbard Longyearbyen var først og fremst å lære av Svalbard sin innovativitet og samarbeid mellom næring, kultur og lokalsamfunnet. Et besøk til Longyearbyen vil trolig først og fremst gi inspirasjon relevans til utviklingen av Nordre Øyeren, samt flere av museene og friluftslivsområdene i Akershus. Et annet mål med å fremme dette alternativet var å gi innblikk og kompetanse i utviklingen av lokalt kulturliv innen musikk, kunst og arrangementer. Kulturell næringsutvikling har et stort utviklingspotensial i Akershus, noe som fremmes i både kulturplanen og den kommende regionale planen for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. En annen fordel med Svalbard er at alle besøksmål / studiesteder er plassert innen

svært korte avstander som gir gruppen ro og tid til å bruke tiden effektivt til ulike besøk, ekskursionsjoner og påfølgende oppsummeringer/refleksjoner av besøkene.

Noen svakheter knyttet til Svalbardalternativet er at det ikke har en regional «setting» og relevans i forhold til blant annet randsoner og storbyproblematikk og samarbeidsløsninger mellom kommuner og regioner. Dette vil komme bedre frem i alternativene, København, Århus og Malmø. Svalbardalternativet kan også fremstå som noe svakere på det kulturfaglige i konkurranse steder som kunstmuseet Louisiana (v. København), Århus kunstmuseum og hovedbiblioteket i Århus. I tillegg er noen av idrettsalternativene i København noe mer relevante i størrelse og utforming i forhold til utvikling av større regionale anlegg.

Problemstillinger og alternativer

Med bakgrunn i vedtaket fattet i fylkesutvalget måtte reservasjonen til Longyearbyen kanselleres inntil det foreligger en ny avklaring. Det er grunn til å tro at dette alternativet kan bli betydelig dyrere enn opprinnelig budsjettet da det er begrenset overnattingskapasitet og kun 2 aktuelle flyavganger.

Alternativene med København, Århus og Malmø har langt flere avganger og større overnattingskapasitet. Disse alternativene vil trolig kunne arrangeres som opprinnelig budsjettet.

Oslo, 09.05.2016

Tron Bamrud
fylkesrådmann

Saksbehandler: Rune Winum